

IŠVADA DĖL FINANSŲ MINISTERIJOS 2023 METŲ EKONOMINĖS RAIDOS SCENARIJAUS ŠALIŠKUMO

Objektyvūs kriterijai rodo, kad Finansų ministerijos parengtas 2023 metų ekonominės raidos scenarijus buvo nešališkas. Remiantis skaičiavimais, atliktais pagal išvadų dėl šališkumo rengimo Finansų ministerijoje tvarką¹, nei vieno Finansų ministerijos ekonominės raidos scenarijaus rodiklio standartinė paklaida² ketverius metus iš eilės nebuvo didesnė už Europos Komisijos ir Lietuvos banko ekonominės raidos scenarijų rodiklių standartinės paklaidas.

Per analizuojamą 16 mėnesių laikotarpį nei vieno iš vertinamų Finansų ministerijos 2023 metų ekonominės raidos scenarijaus rodiklių paklaidos nebuvo didesnės už Lietuvos banko ir Europos Komisijos projektuojamų atitinkamų rodiklių standartinės paklaidas.

Finansų ministerijos 2023 metų ekonominės raidos scenarijaus vertinimas

	Standartinė paklaida		
	Finansų ministerija (FM)	Lietuvos bankas (LB)	Europos Komisija (EK)
Bendrasis vidaus produktas to meto kainomis, mln. EUR	402	443	560
Bendrojo vidaus produkto palyginamosiomis kainomis pokytis, procentiniais punktais	0,3	0,3	0,3
Nedarbo lygis (gyventojų užimtumo tyrimo duomenimis), procentiniais punktais	0,1	0,1	0,1
Užimtų gyventojų skaičiaus pokytis, procentiniais punktais	0,5	0,5	0,7
Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis, procentiniais punktais	0,8	0,9	1,3
Suderinto vartotojų kainų indekso pokytis (vidutinis metinis), procentiniais punktais	0,3	0,1	0,4

¹ Tvarka buvo parengta įgyvendinant 2012 m. gruodžio 5 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą Nr. 1460 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 1, 2, 3, 8, 10, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 30, 31, 32, 33, 35, 37 straipsnių, penktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, įstatymo papildymo šeštuoju skirsniu ir priedu bei 16 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo 23 straipsnio 4 dalį“ ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 37 straipsnio 5 dalies nuostatas.

Tvarkos apraše aprašoma Finansų ministerijos parengto ekonominės raidos scenarijaus šališkumo vertinimo procedūra (toliau – procedūra), kurios esmė – remiantis objektyviais kriterijais (tam tikrų rodiklių standartinėmis paklaidomis) įvertinti Finansų ministerijos parengto ekonominės raidos scenarijaus šališkumą. Šiuo tikslu Finansų ministerijos parengtas scenarijus lyginamas su nepriklausomų institucijų – Lietuvos banko ir Europos Komisijos – scenarijais.

Finansų ministerijos parengtas ekonominės raidos scenarijus vertinamas kaip šališkas, jeigu bent vieno iš procedūroje naudojamų scenarijaus rodiklių standartinė paklaida ne mažiau kaip ketverius metus iš eilės yra didesnė už Europos Komisijos ir Lietuvos banko scenarijų atitinkamų rodiklių standartinės paklaidas, išskyrus tuos atvejus, kai Finansų ministerijos parengto ekonominės raidos scenarijaus prielaidų standartinės paklaidos nulemia dideles nagrinėjamo scenarijaus ir jo perspektyvų rodiklių standartinės paklaidas.

² Standartinė paklaida apskaičiuojama už laikotarpį, prasidedantį likus keturiems mėnesiams iki nagrinėjamų metų pradžios ir pasibaigiantį paskutiniu nagrinėjamų metų mėnesiu, t.y. analizuojamas 16 mėn. laikotarpis nuo 2022 m. rugsėjo iki 2023 m. gruodžio. Per šį laikotarpį FM rengė ekonominės raidos scenarijų 2023 metams 6 kartus, EK – 4 kartus, LB – 6 kartus.

Finansų ministerijos 2020–2023 metų ekonominės raidos scenarijaus vertinimas*

Rodiklis	Standartinė paklaida											
	2020			2021			2022			2023		
	Finansų ministerija	Lietuvos bankas	Europos Komisija	Finansų ministerija	Lietuvos bankas	Europos Komisija	Finansų ministerija	Lietuvos bankas	Europos Komisija	Finansų ministerija	Lietuvos bankas	Europos Komisija
Bendrasis vidaus produktas to meto kainomis, mln. EUR	575	1064	713	1293	996	995	1786	1308	1682	402	443	560
Bendrojo vidaus produkto palyginamosiomis kainomis pokytis, procentiniais punktais	0,9	1,8	1,3	0,8	0,7	0,9	0,3	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3
Nedarbo lygis (gyventojų užimtumo tyrimo duomenimis), procentiniais punktais	0,4	0,7	0,5	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1
Užimtų gyventojų skaičiaus pokytis, procentiniais punktais	0,4	0,8	0,5	0,1	0,2	0,1	0,8	0,8	0,9	0,5	0,5	0,7
Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis, procentiniais punktais	1,3	2,2	3,3	1,3	1,5	1,5	0,9	0,9	1,5	0,8	0,9	1,3
Suderinto vartotojų kainų indekso pokytis (vidutinis metinis), procentiniais punktais	0,2	0,2	0,2	0,6	0,7	0,7	2,8	2,7	2,8	0,3	0,1	0,4

* Spalvotai pažymėti Finansų ministerijos ekonominės raidos scenarijaus rodikliai, kurių standartinės paklaidos didesnės už Lietuvos banko ir Europos Komisijos scenarijų standartinės paklaidas.